

מדינת ישראל

בתי הדין למשמעת – משרד הבריאות בירושלים

תיק בד"מ

2/1/22

תאריך: 22/6/22

כ"ג סיון תשפ"ב

ועדת משמעת לפי סעיף 44 לפקודת הרופאים [נוסח חדש], תשל"ז - 1976

דר' אילן וסרמן – יושב ראש, נציג המנהל הכללי

דר' חן סלע – נציג הסתדרות הרופאים

עו"ד זמירה גולדנר – נציגת היועץ המשפטי לממשלה

הקובל:

המשנה למנהל הכללי משרד הבריאות

ע"י ב"כ עוה"ד תומר דגני-חנית ו/או נועה מרגליות ו/או יונתן ברג ממשרד
התובע הראשי במשרד הבריאות

נ ג ד

הנקבל:

דר' אוריל שליט

רופא מורשה מס' רישיון 33903

ע"י ב"כ עוה"ד ריביצקי ארי ו/או עדי טרבוס

דין וחשבון לפי סעיף 44(ה) לפקודת הרופאים [נוסח חדש] תשל"ז - 1976

הרקע

1. בתאריך 11/1/22 הוגש כתב קובלנה כנגד הנקבל שכותרתו **"קובלנה נגד ד"ר אוריל שליט בגין מעשה מגונה במטופלת"**. כתב הקובלנה מייחס לנקבל עבירות של התנהגות שאינה הולמת רופא מורשה, הפרת הוראה מהוראות חוק זכויות החולה (שמירה על כבודו של המטופל לפי סעיף 10 לחוק זכויות החולה) לפי סעיף 41 לפקודת הרופאים [נוסח חדש] תשל"ז-1976 (להלן "הפקודה"), בציון העובדה כי המעשים המתוארים בכתב הקובלנה עולים כדי עבירת מעשה מגונה לפי סעיף 348(ג) לחוק העונשין.
2. בתאריך 24/1/22, מונו הח"מ על ידי שר הבריאות כוועדה שתדון בקובלנת המנהל הכללי לפי סעיף 41 לפקודה.
3. בתאריך 24/08/21, בהחלטה בבקשה לפי סעיף 44 לפקודה, הורתה ד"ר ורד עזרא, ראש חטיבת הרפואה במשרד הבריאות, על התליית רישונו של הנקבל לתקופה של 6 חודשים.
4. בתאריך 11/1/22 הגיש ב"כ הקובל בקשה להארכת התליית רישונו לפי סעיף 44 לפקודת הרופאים.
5. הדיון בבקשה לפי סעיף 44 נקבע ליום 14.2.22. בסמוך למועד זה הגישו ב"כ הנקבל בקשה לדחיית הדיון, עקב מצבו הרפואי של הנקבל. לבקשה צורפו אישורים רפואיים.
6. ב"כ הקובל הסכים לבקשת הדחיה ובלבד שההתליה תוארך באופן ארעי עד להחלטה אחרת של הועדה. ב"כ הנקבל הסכים להארכת ההתליה.
7. לאור עמדת הצדדים נדחה הדיון בבקשה לפי סעיף 44 ליום 3/4/22, ובמקביל הוארכה התליית רישונו של הנקבל עד להחלטה אחרת של הועדה.
8. בתאריך 20/3/22 התקבל עדכון מטעם ב"כ הקובל על הרשעת הנקבל בעבירה של הטרדה מינית, עבירה לפי סעיף 3(א)(4) בנסיבות ס"ק 6(ב) לחוק למניעת הטרדה מינית תשנ"ח-1998, בת.פ. 36416-03-21 בבית משפט השלום באשקלון, במסגרת הסדר טיעון והודאה בכתב אישום מתוקן.
9. בגוף ההודעה ביקש ב"כ הקובל לתקן את עובדות כתב הקובלנה והתייחס לבקשה לפי סעיף 44ב' - **"הבקשה הוגשה טרם ההרשעה, כעת, משתוקן כתב האישום והנקבל הורשע, מטבע הדברים יש לקרוא את הבקשה בשינויים המתחייבים מההרשעה"**.
10. להודעה צורפו כנספח - הודאת הנקבל בכתב האישום המתוקן במסגרת הסדר טיעון הכרעת הדין המרשיעה אותו בעבירה של הטרדה מינית.

הדין בפני הועדה

11. בתאריך 3/4/22 התכנסה ועדת המשמעת לדון בעניינו של הנקבל, כאשר בפניה בקשת ב"כ הקובל להארכת התליית רישיונו של הנקבל עד לתום ההליכים המשמעתיים נגדו והודעת ב"כ הקובל מיום 20/3/22 על הודאת הנקבל בכתב אישום מתוקן ותיקון כתב הקובלנה בהתאמה.

12. בפתח הדין הודיעו הצדדים כי הגיעו להסדר טיעון במסגרתו יתוקן כתב הקובלנה. לבקשת הועדה, וכדי להמנע מטעויות, התבקש ב"כ הקובל להגיש כתב קובלנה מתוקן, ערוך כדין ובנפרד מההודעה מיום 20/3/22.

13. בעקבות בקשת הועדה הוגש כתב קובלנה מתוקן שכותרתו "קובלנה מתוקנת נגד ד"ר אוריל שליט בגין עבירה פלילית".

14. כתב הקובלנה המתוקן (מובא להלן כלשונו)

ביום 10/3/22 הודה ד"ר שליט בעובדות כתב אישום מתוקן במסגרת ת.פ. -36416-03-21 בבית משפט השלום באשקלון שאלו עובדותיו:-

- א. בין ד"ר שליט לבין המתלוננת, עולה חדשה מאוקראינה ילידת 1999, אין היכרות מוקדמת.
- ב. בתאריך 28/7/20 הגיעה המתלוננת לקופת חולים בשל כאבים בבטן בצד ימין והופנתה לטיפולו של ד"ר שליט. ד"ר שליט בדק את המתלוננת, הפנה אותה בדחיפות למיון בבית חולים ברזילי וביקש כי תחזור לטיפולו לאחר קבלת תוצאות הבדיקות בבית החולים. המתלוננת הגיעה לבית החולים בסביבות השעה 1800 וחזרה לביתה בסביבות 0300 לאחר שנאמר לה כי הבדיקות תקינות ושתחזור לרופא המטפל.
- ג. למחרת, התקשר ד"ר שליט אל המתלוננת, התעניין בבדיקות שעשו לה ואמר לה שתגיע למרפאה ללא תור והוא יקבל אותה.
- ד. בתאריך 30/7/20 בסביבות השעה 1230 הגיעה המתלוננת למרפאה, נכנסה לחדרו של ד"ר שליט, הראתה לו את המסמכים הרפואיים וסיפרה על כאבים באזור הלב. ד"ר שליט אמר כי יתכן ויש למתלוננת בעיות בעמוד השדרה. לאחר מכן בדק את המתלוננת עם סטטוסקופ באיזור החזה ואמר לה שאינו שומע משהו חריג. לאחר מכן שאל ד"ר שליט אם בדקה את החזה למציאת "גרורות" והמתלוננת אמרה שלא. ד"ר שליט אמר שהוא רוצה לבדוק, הכניס את ידו לתוך חולצתה של המתלוננת ומישש את החזה.
- ה. לאחר מכן הורה ד"ר שליט למתלוננת לשכב על גבי מיטת הטיפולים על הבטן כדי שיוכל לבדוק את עמוד השדרה. ד"ר שליט לחץ על עמוד השדרה של המתלוננת והציע לה לבצע טיפול בגב התחתון של המתלוננת בקליניקה הפרטית שלו מיד עם סיום המשמרת בקופת החולים וללא תשלום. ד"ר שליט נתן למתלוננת כרטיס ביקור, הסביר לה היכן נמצאת הקליניקה הפרטית ואמר לה להגיע בשעה 1315.
- ו. בסביבות השעה היעודה – 1315, הגיעה המתלוננת לקליניקה הפרטית של ד"ר שליט באשקלון. ד"ר שליט הורה למתלוננת להוריד את השמלה ולשכב על מיטת הטיפולים על הבטן. לאחר מכן ד"ר שליט ביקש מהמתלוננת להסיר את החזייה לצורך טיפול ב"כוסות רוח".

- ז. לאחר שטיפל במתלוננת בכוסות רוח ועשה למתלוננת עיסוי בגב, הורה ד"ר שליט למתלוננת להסתובב על הגב, המתלוננת הסתובבה כשידיה מכסות את שדיה. ד"ר שליט הורה למתלוננת להניח את ידיה לצד גופה וטען, שאין למתלוננת מה להתבייש, שכן "ראה כבר הכל" או משהו בדומה לכך.
- ח. ד"ר שליט החל לעשות למתלוננת עיסוי בכפות הרגליים, לאחר מכן עלה לכיוון השוקיים והירכיים.
- ט. במהלך העיסוי, כאשר ד"ר שליט לחץ על עצם של המתלוננת ליד המשפעה, אמרה המתלוננת לד"ר שליט, שכואב לה, שלא ילחץ, וד"ר שליט הכניס יד מתחת לתחתונים של המתלוננת על העצם מעל המפשעה.
- י. המתלוננת לא הבינה מה ד"ר שליט עושה ואמרה לו זאת, ואף ציינה בפניו, שיש לה בעל, ואז ד"ר שליט אמר לה "נו אז מה אם יש לך בעל" או משהו בדומה לכך.
- יא. לאחר מכן המשיך בטיפול, כשהמתלוננת עירומה בפלג גופה העליון, וגופה מרוח בשמן ונגע בה באיזור החזה.
- יב. במהלך העיסוי, הציע הנקבל למתלוננת טיפולים קוסמטיים שאינם רלוונטיים לסיבה שפנתה אליו ולנסיבות שלה.
- יג. המתלוננת אמרה לד"ר שליט "מספיק" או משהו בדומה לכך, וכן שהיא לא מבינה מה הוא עושה וד"ר שליט אמר למתלוננת שהטיפול הסתיים או משהו בדומה לכך.
- יד. לאחר מכן הציע ד"ר שליט למתלוננת לשנות מים ואמר לה שייקח אותה למקום עבודתה, המתלוננת סירבה, עזבה את הקליניקה וד"ר שליט הלך בעקבותיה, נכנס עם המתלוננת למעלית, הציע למתלוננת שוב לקחת אותה למקום העבודה והמתלוננת סירבה.
- טו. לפי סעיף 15 לכתב האישום המתוקן, אשר בו הודה הנקבל צוין כי ד"ר שליט במעשיו הנ"ל התייחס למתלוננת התייחסויות חוזרות שהתמקדו במיניותה, כשהיא מטופל במסגרת טיפול רפואי ופרה רפואי.
- טז. ביום 10/3/22 הרשיעה בית משפט השלום באשקלון את ד"ר שליט בביצוע עבירה של הטרדה מינית לפי סעיף 3(א)(4) בנסיבות ס"ק (6)(ב) לחוק למניעת הטרדה מינית התשנ"ח-1998 והפנה אותו לתסקיר שירות המבחן. המשך הדיון נקבע ליום 17.7.22.
- יז. במעשים המתוארים לעיל ד"ר שליט גילה התנהגות שאינה הולמת רופא מורשה לפי סעיף 41(1) לפקודת הרופאים [נוסח חדש] תשל"ז-1976.

15. הנקבל הודה בעובדות כתב הקובלנה המתוקן, לאחר שהוזהר כי הועדה או הגורם המאשר את החלטתה (כב' השופט סטרשנוב) אינם כפופים להסכמות שהושגו בין הצדדים במסגרת הסדר הטיעון. ובהתאם לכך קבענו כי הנקבל עבר את העבירות שיוחסו לו בכתב הקובלנה.
16. יובהר כי בתום הדיון, פנה התובע הראשי, עו"ד דגני בכתב לוועדה וביקש להבהיר כי לא התקיים כל הסדר טיעון לגבי אמצעי המשמעת, וכי זהו אמצעי המשמעת ההולם לדעת ב"כ הקובל והכל מתוך הסברה כי זהו אמצעי המשמעת המתאים נוכח הנסיבות והתקדימים הרלוונטיים.

17. במענה לשאלות הועדה הבהירו הצדדים כי טרם נגזר דינו של הנקבל בהליך הפלילי, וכי הוא נשלח למתן תסקיר של שירות המבחן, ובהתאם להסדר הטיעון, עמדתה של הפרקליטות היא להרשעה, מאסר על תנאי, קנס כספי ופיצוי למתלוננת בסכום של 30,000 ₪ (שכבר שולם). (עותק מהסדר הטיעון הוגש לעיונו וסומן נ/1)

18. במענה לשאלות הועדה הבהירו ב"כ הצדדים כי אין מקום לדעתם להמתין להחלטת בית המשפט בעניינו של הנקבל, לאור העובדה שהמסגרת העובדתית ידועה וזהה בשני ההליכים ויש לדון בהליך המשמעותי במנותק מההליך הפלילי.

19. הצדדים הציגו את עמדתם לעניין אמצעי המשמעת הראוי במקרה זה. ב"כ הקובל ביקשו להטיל על הנקבל אמצעי משמעת של 7 חודשי התליה כאמצעי משמעת ההולם את חומרת העבירה. ב"כ הנקבל מטעמו ביקש להסתפק בתקופת ההתליה עד כה, בהתחשב בעובדה שרישיונו מותלה כ-8 חודשים וכן חודשיים נוספים בהם הורחק ממקום עבודתו בקופת חולים לאומית, ובסה"כ כ-10 חודשים בהם לא עבד.

20. במהלך הדיון הוברר כי לא התקבלה עמדת נפגעת העבירה ואף לא נעשה כל ניסיון לפנות אליה ולעדכנה בהסדר הטיעון. בהמלצת הועדה ולבקשת הצדדים נקבע כי ב"כ הקובל יוכלו להגיש את הצהרת הנפגעת, בכתב, בצירוף התייחסותם עד ליום 11/4/22, וב"כ הנקבל יוכלו להגיב ולהתייחס להצהרת הנפגעת עד ליום 14/4/22.

הדיון בבקשה לפי סעיף 44ב

21. במהלך הדיון ולאור עמדת הצדדים לגבי אמצעי המשמעת ההולם, התבקש ב"כ הקובל להבהיר לוועדה מה דינה של הבקשה לפי סעיף 44ב' התלויה ועומדת בפני הועדה, והאם הבקשה מתייתרת לאור העובדה שתקופת ההתליה עד כה – כ-8 חודשים, עולה על אמצעי המשמעת עליו המליצו ב"כ הקובל.

22. ב"כ הנקבל סבר כי הבקשה מתייתרת, לאור עמדת ב"כ הקובל, וביקש כי רישיונו של הנקבל לעסוק ברפואה יוחזר לו לאלתר.

23. ב"כ הקובל הודיעו לוועדה כי אינם רואים לנכון לחזור בהם מהבקשה להארכת התליית הרישיון של הנקבל עד לתום ההליכים המשמעתיים נגדו, והותירו את ההחלטה לשיקול דעת הועדה.

24. המשמעות המעשית של עמדת ב"כ הקובל לעניין אמצעי המשמעת, היא כפי שציין זאת ב"כ הנקבל בצורה מפורשת – החזרת רישיונו של הנקבל לאלתר ודחיית הבקשה להארכת ההתליה לפי סעיף 44ב. אף שנשאלו שוב ושוב בנושא, לא הובהר לנו עד תום מדוע עומדים ב"כ הקובל על הבקשה, מדוע הוגשה ומה עמדתם לגביה.

25. התלבטנו לא מעט באשר להחלטה האם להאריך את תקופת ההתליה. כאמור, הודה הנקבל בכתב אישום ובכתב הקובלנה, בעבירות המתוארות בפירוט, ומהן עולה הטרדה מינית חמורה, מילולית ופיזית, מתמשכת ומתוכננת.

26. סברנו שהחזרת רישיונו של הנקבל בעת הזאת משמעותה כבילת והגבלת שיקול הדעת של הועדה בהמלצתה לגבי אמצעי המשמעת שיוטל על הנקבל, והגבלת שיקול הדעת של הגורם המאשר את המלצת הועדה – כב' השופט (בדימוס) סטרשנוב.

27. משכך, הורינו על הארכת התליית רישיונו של הנקבל עד לתום ההליכים המשמעתיים נגדו.

טיעוני ב"כ הקובל לאמצעי המשמעת

28. רישיונו של הנקבל הוטלה בתאריך 4/8/21 בהליך לפי סעיף 44א. עבודתו בקופת חולים לאומית הופסקה כחודש וחצי קודם לכן.

29. בתאריך 10/3/2022 הודה הנקבל בכתב אישום במסגרת הליך פלילי שמתנהל בבית משפט השלום באשקלון בביצוע עבירה של הטרדה מינית. עובדות כתב הקובלנה תואמות את עובדות כתב האישום בו הודה הנקבל.

30. כתב הקובלנה מפרט מסכת עובדתית של הטרדה מינית שהתחילה כשהמתלוננת הגיעה לקבל טיפול רפואי בקופת החולים, הופנתה לנקבל והוא הפנה אותה בהמשך לקליניקה הפרטית שלו להמשך טיפול. היא הגיעה לקליניקה הפרטית שלו, שם ד"ר שליט עיסה אותה, הכניס יד מתחת לתחתוניה ונגע בה באזור החזה. המתלוננת אמרה לד"ר שליט במהלך הטיפול שהיא נשואה והוא אמר בתגובה "אז מה אם יש לך בעל" או משהו דומה לכך. בנוסף הציע לה טיפולים קוסמטיים שאינם רלוונטיים לסיבה שבגללה היא פנתה אליו. אחרי שהטיפול הסתיים הציע לה טרמפ. לאחר שסירבה, הציע לה שוב טרמפ למקום עבודתה.

31. בהליך הפלילי הופנה הנקבל לשירות המבחן והטיעונים לעונש קבועים ל- 17/07/2022 ובעצם התיק הפלילי ימשיך להתנהל במקביל.

32. אנחנו חושבים שמעשיו של ד"ר שליט חמורים, כתב האישום אמנם תוקן לעבירה של הטרדה מינית מסעיף חמור יותר אבל אין בכך כדי להפחית את חומרת האירועים שמתוארים בו.

33. יש פה מסכת עובדתית חמורה שבעצם נולדה תוך כדי טיפול רפואי בקופת חולים, ממשיכה בטיפול רפואי בקליניקה הפרטית, אלה לא מעשים שמתיישרים עם הסטנדרט הרפואי שנדרש מאנשי מקצוע.

34. בערעור אזרחי 412/90 ד"ר משה אליהו נגד שר הבריאות, נפסק - בדין המשמעתי הנערך לפי חוקים שונים בעקבות הרשעה בפלילים, נבחנת ההשלכה אשר יש להרשעה ועל תפקוד מקצועי. הוראה כאמור לא נוצרה לגבי כל מקצוע אלא רק לגבי אלו בהם נדרשת מן המשתייכים למסגרת המקצועית רמת התנהגות מיוחדת וקפדנית יותר, הנובעת ממעמדו של המקצוע ...

35. רפואה היא אחד המקצועות שדורשים סטנדרט התנהגות מיוחד וקפדני יותר ביחס למקצועות אחרים, אפשר לראות את זה גם בדרישה הבסיסית שנמצאת בסעיף 4 לפקודת הרופאים שקובע את התנאי של אדם הגון.

36. לדעתנו בעובדות כתב האישום וכתב הקובלנה בהם הודה הנקבל קיימת סתירה משמעותית בין ההתנהגות המצופה מרופא להתנהגות שביצע ד"ר שליט בפועל.

37. בית המשפט העליון התייחס גם בצורה מפורשת לחשיבות שיש בשמירה על אמון הציבור במקצועות הבריאות, בע"א 10979/04 ליביו לאור נגד שר הבריאות, "ניקיון כפיו של העוסק ברפואה וטוהר פעולתה של המערכת הם תנאי הכרחי גם לקיומה של רמה רפואית מקצועית ראויה המקרינה הנשענים על, על שלום האדם ועל חיי המטופלים".

38. אותו אינטרס ציבורי, שמצדיק את ההגנה על טוהר המידות של רופאים, חל גם בענייננו, ומתייחס גם למעשיו של ד"ר שליט. בע"א 50/91 ד"ר אדגר סבין נגד שר הבריאות, נדונו השיקולים הנוספים שצריכים להביא בחשבון שדנים בעניין אמצעי משמעת של רופאים: "מסקנתי אפוא כי אין לתחום מראש את סוג השיקולים הרלוונטיים לקביעת העונש המשמעי ולצמצם את מרחב שיקול הדעת (לא ברור) יש לנקוט לעניין זה אמת מידה גמישה שתאפשר להביא בחשבון בכל מקרה ומקרה גם את חומרת הסכנה הנשקפת לציבור מהתנהגותו של רופא..".

39. העבירה בה הורשע ד"ר שליט היא עבירת שיש עמה קלון, ויש בכך כדי ללמד על חומרת המעשים.

40. האח ראדי קבלאן הורשע בעבירה פלילית של הטרדה מינית לאחר שהפנה למתלוננת שהייתה מאושפזת במחלקה בה הוא עבד אה הצעות והתייחסויות מיניות חוזרות ונשנות, אה, בכך שהוא קרא לה בכל מיני כינויים כמו "מלאך שלי, יפה שלי" וכדומה. אה, הוועדה בעצם שדנה בעניינו לקחה בחשבון את חומרת המצב ואת העובדה שהוא ניצל את מעמדו כאיש סיעוד ומנגד שקלה את העובדה שבאותו מקרה הוא כבר נענש בשני עונשים כבדים בבית המשפט ובבית הדין של עובדי המדינה הושתה עליו תקופת התליה של חודשיים שבוטלה בערר לאחר מכן, נוכח תקופת השעיה מצטברת של שנתיים. בענייננו העבירות חמורות יותר ולכן מוצדק להטיל תקופה ארוכה יותר מחודשיים.

41. בעניינו של **ד"ר אברהם הס**, רופא שהורשע בהטרדה מינית של מטופל שהגיעה לבדיקה במרפאתו, ונגע בחזה של המטופלת באופן החורג מטיפול רפואי סביר - הוטלו שלושה חודש התליה. בעניינו עובדות כתב הקובלנה מפורטות יותר וחמורות יותר ולכן יש להחמיר.

42. ההמלצות שהוצגו בפני הועדה מתייחסות למקרים שהחומרה שלהן פחותה מהמקרה שבפנינו. בעניינו המקרה חמור יותר ומצדיק הטלת תקופת התליה ארוכה יותר, אנו סבורים שתקופת ההתליה שהוטלה עליו עד כה של שבעה חודשים, תואמת את אמצעי המשמעת ההולם גם במקרה זה.

טיעוני ב"כ הנקבל לאמצעי המשמעת

43. הנקבל אינו עובד מחודש יוני 2021, עת הופסקה עבודתו בקופת חולים ורישיונו הותלה בהליך לפי סעיף 44א כחודשיים לאחר מכן.

44. מלכתחילה הוגש כתב אישום, המייחס לנקבל עבירות של מעשים מגונים. כתב האישום המקורי מונה מספר סעיפים של מעשים שבוצעו לכאורה, העולים כדי עבירות של מעשים מגונים. לאחר שמיעת עדות המתלוננת בבית המשפט, לאחר חקירתה במסגרת הליך ההוכחות, תוקן כתב האישום, נמחקו סעיפים שמקימים את העבירה של מעשה מגונה, ובהתאם תוקן כתב האישום והופחתה חומרת העבירות מעבירה של מעשה מגונה למעשה של הטרדה מינית.

45. לו הייתה סבורה הפרקליטות שהעובדות שבהן הודה הנקבל עולות כדי מעשים שנעשו לצורך ביזוי מיני כזה או אחר, הרי שהנקבל היה מואשם במעשה מגונה כפי שהיה במקור. אולם אחרי שנשמעה המתלוננת, ואחרי שנשמעו הראיות, התקבלה ההחלטה לפיה למעט הטרדה מינית שהיא מילולית יתר העובדות המצוינות בכתב האישום לא נעשו לצורך ביזוי מיני והן חלק מטיפול רפואי לגיטימי.

46. העבירות בהן הורשע הנקבל עוסקות בהתייחסויות חוזרות המופנות לאדם, המתבטאות במיניות. זו אינה הטרדה מינית במובן של מעשים מגונים, גם בסעיף 15 לכתב האישום, אשר נכלל גם בקובלנה המתוקנת, צוין כי ד"ר שליט במעשיו התייחס למתלוננת התייחסויות חוזרות שהתמקדו במיניותה כשהיא מטופלת במסגרת טיפול רפואי ופרא-רפואי.

47. גם עמדת התביעה לעונש – מע"ת קנס כספי ופיצוי למתלוננת (שכבר שולם) מצביעה על כך שאין מדובר ברף החמור של העבירות.

48. הוועדה נדרשת לבחון גם את הנסיבות המיוחדות של הנקבל: - רופא בן 64, נמצא שנים בודדות לפני יציאה לפנסיה. בפועל מאז ה-29/06/2021 הופסקה

העסקתו בקופת חולים לאומית בעקבות חשיפת המקרה. מאז ועד היום לא חזר לא לעבודתו בקופה ולא לפרקטיקה הפרטית שלו.

49. הוותק במקצוע הוא ותק של 40 שנה, מתוכם 21 שנים כרופא בישראל, לפני כן בברית המועצות, בין השנים 2000-2009 עבד בבית החולים ברזילי באשקלון, ומ-2009 ועד היום בקופת חולים לאומית.

50. בשנת 2019 זכה ד"ר שליט בפרס דניאלי, פרס שמוענק על ידי משרד הבריאות ונקרא "הרופא של המדינה". מאז שהורחק מעבודתו התחילו להתקבל עשרות רבות של פניות, ממטופלים ומטופלות בקופת החולים וגם לד"ר שליט ישירות.

51. הנקבל לקח אחריות על מעשיו, הודה והורשע, ושילם פיצוי בסכום של 30,000 ₪ למתלוננת. מאז המקרה ומאז שהפסיק לעבוד נקלע למשבר אישי, ונפשי מורכב. העבודה הייתה חלק עיקרי בחייו, וניתן לומר אפילו מהות חייו ובלעדיה ד"ר שליט חש ריקנות גדולה, שגם הביאה אותו לטיפול נפשי. הנקבל גרוש, גידל את שני ילדים כאב חד הורי, היום הם כבר בוגרים, וכיום חי עם בת זוג שתומכת בו.

52. מפנה למס' החלטות בד"ר המשמעת:

- א. **ד"ר יעקוב מייסון**, החלטה מה-08/09/2014. מדובר ברופא שהורשע בביצוע מעשה מגונה תוך שימוש בכוח, ההמלצה הייתה התליה למשך ארבעה חודשים, לאחר ניכוי של תשעה חודשים בהם נאסר עליו לעסוק ברפואה, כך שבפועל אחרי הוועדה מכוח סעיף 44 לא הייתה התליה נוספת.
- ב. **ד"ר הושנג שגיב**, החלטה מה-1/04/2018, מדובר ברופא שהוגשה נגדו קובלנה על התנהגות שאינה הולמת, חיבוק ונשיקה ללא הסכמה ובניגוד לרצונה של מטופלת, ההמלצה להתליה הייתה 45 ימים.
- ג. **מר עאדל בטאל**, הרשעה בעבירה של מעשה מגונה בכוח, בהליך הפלילי נגזרו 10 חודשי מאסר, מתוכם שלושה חודשים לריצוי בפועל וההתליה והמלצת הוועדה הייתה התליה של שלושה חודשים.
- ד. **ד"ר גלעדי** - הורשע בעבירה של מעשה מגונה, בסייעת, נגיעה בישבן, ליטוף חזה ומישוש גוף דרך הבגדים, רישיונו הותלה לשלושה חודשים.

53. הנקבל אינו עובד מזה תשעה חודשים, מתוכם התליה במשך שמונה חודשים, מבקש מהוועדה להמליץ שההתליה בפועל עד היום תמצה את אמצעי המשמעת, וכי לד"ר שליט יתאפשר לחזור לעבודתו, מה גם שנשארו לו שנים ספורות ובودדות לעשות כן, ומן הראוי לאפשר לו להשלים את מה שנשאר מהקריירה ארוכת השנים, וחשוב לזכור לסיום שמדובר במקרה בודד ומתלוננת בודדת במשך 40 שנות פעילות רפואית, גם במסגרת ציבורית, גם במסגרת פרטית, מקרה שעליו הוא לקח אחריות.

54. היו אליו פניות מהקופה כדי לברר מתי יוכל לחזור לעבודה כך שלהנחתנו יוכל לחזור לעבודה בקופת חולים לאומית.

55. במהלך הדיון ובתאריך 10/4/22 קיבלנו מב"כ הנקבל קובץ מסמכים ובו תעודות הוקרה ומכתבי תודה והערכה (נ/2) שתוכנם יפורט להלן בקצרה ותוך שמירה על פרטיותם של מטופליו:-
- א. תעודת זכיה בתואר "הרופא המסור של המדינה" המוענק על ידי קרן דניאלי ומשרד הבריאות המוענק לרופאי המשפחה.
 - ב. תעודת הוקרה של קופ"ח לאומית על הזכייה בתואר הרופא המסור של המדינה.
 - ג. תעודת הוקרה של ראש עיריית אשקלון על הזכייה בתואר הרופא המסור של המדינה.
 - ד. כ-25 מכתבי מטופלים – בכולם מתואר הנקבל כרופא מסור, הדואג למטופליו, עוקב אחר מצבם, יוזם פניות למטופליו כדי לשאול לשלומם, מקיים מעקב אחר בדיקותיהם וביקורות תקופתיות, ואם לא מגיעים – מתקשר לוודא שיגיעו. בכולם מתואר הנקבל כרופא ערכי מקצועי ומסור. בחלק מהמכתבים תיאור כיצד סייע הנקבע לקבלת טיפול אצל רופא מומחה או קיים התייעצויות עם רופאים בכירים כדי לוודא טיפול רפואי מסוים.
 - ה. חלק ניכר מהמטופלים פונים להנהלת הקופה ומבקשים להחזירו לעבודה, תוך הטלת ספק בהאשמות נגדו.

דברי הנקבל לוועדה

56. עלה ארצה מרוסיה לפני 25 שנים, התגרש מאשתו בסמוך לאחר מכן וטיפל לבד בשני ילדיו. עבד תשע שנים בבית חולים ברזילי ועשר שנים בקופת חולים לאומית. קיבל מכתבי תודה רבים ממטופליו, מבלי שהוגשה תלונה נגדו.

57. בהתייחס לעבירות - לטענתו לא עשה שום דבר רע: "המטופלת עברה מרופא לרופא. עלתה ארצה רק שנה וחצי לפני המקרה, היא החליפה את כל הרופאים שיש בקופה והמליצו לה לבוא אליי, קיבלתי אותה, קיבלתי אותה ביומיים סך הכל יומיים שהייתה אצלי, עשיתי מלא בדיקות, שלפעמים קשה לקבל אותן כולל ct הכל, לדעת לעזור לה כי היה לי כואב לב לראות אותה כי לא פותרים בעיות שיש לה. ובדקתי אותה בקופת חולים ושלחתי למיון דחוף..."

58. לדבריו עוסק ברפואה משלימה שנים רבות, גם בארץ, למד בצרפת ובעל דיפלומה בינלאומית במזותרפיה. בדק את המתלוננת גם בתרפיה מנאלית, המקובלת באירופה ובברית המועצות, הבדיקה נערכה לצורך אבחון ושלילת בעיה כירורגית, או בעיות לב, והבין שזה קשור בעמוד שדרה. גם המתלוננת בעצמה אמרה שזוהי אבחנה ראשונה שקיבלה.

59. לדבריו במהלך הטיפול סיפר לה שהוא מבצע כמה טיפולים, גם טיפולי מזותרפיה וטיפולי יופי, המתלוננת נבהלה אבל לא היתה הטרדה מינית, חלילה, המתלוננת בגיל של בתו.

60. לשאלת חברי הוועדה מדוע הכניס ידו לתוך התחתונים מעל המפשעה השיב כי בדק אם יש לה אפנדיציט, ובנוסף בדק כל תנועה של עמוד השדרה וגם הירך – זה כירורקטיקה – תרפיה מנאלית, "זה כל הסיפור, זו אי הבנה".

61. לשאלת חברי הועדה – מדוע הודה בכתב האישום או בעובדות כתב הקובלנה השיב כיוון שסיפר לה על הטיפולים הקוסמטיים היא נכנסה לפאניקה.

62. לשאלת חברי הועדה האם בדיקת שד נעשית בדרך של הכנסת יד לחולצתה של המטופלת השיב הנקבל כי המטופל התלוננה על כאבים בחזה בצד שמאל, בדיקת אק"ג היתה תקינה ולכן שאל אותה אם נבדקה בקשר לגרורות או גושים בשד והציע לבדוק אותה, המטופלת הסכימה ולכן בדק אותה דרך החולצה בכמה נקודות, "זה כל הסיפור". הנקבל לא הצליח להבהיר מדוע לא נערכה הבדיקה בהתאם לסטנדרט רפואי מקובל או מדוע לא שלח אותה לבדיקה אצל מומחה.

63. בפנייתו לוועדה ביקש להחזיר לו את רישיונו כדי שיוכל לחזור לעבודתו בקופת החולים :- "תעזרו לי אני רוצה לעבוד, מחכים לי מטופלים, חלק מטופלים עזבו את הקופה קופה בגלל שאני לא עובד, המון מתקשרים מהמנהלה "מתי אתה חוזר?" מחכים לך, בבקשה. המטופלים עוזבים קופה. אני יש לי מטופלים 3,000, נורמה זה עד 1,000, לרופא, תקן. אצלי 3,000 כל אשקלון באים אליי, לא רק אשקלון, אשדוד, נתיבות, יש מקריית מלאכי, מקריית גת... סך הכל רציתי לעזור ממש, זה מה שיצא כל האסון הזה"

עמדת נפגעת העבירה

64. עמדת נפגעת העבירה התקבלה ביום 10/4/22 באמצעות בא כוחה כפי שנמסרה לב"כ הקובל והיא תובא כלשונה :-

"הואיל ורישיונו של הנדון הותלה למשך תקופה בת מספר חודשים, עתרתם להסתפק בתקופת ההתלייה, היינו השתת התקופה וניכיה המלא מתקופת ההתליה שחלפה בפועל. משמעות הדברים הינה שעתירתכם נעדרת כל רכיב של ענישה צופה עתיד ו/או ענישה אשר נגזרת כתוצאה מהרשעת הנדון בעבירה פלילית כלפי מטופלת בעבירה בעלת גוון מיני מובהק, אשר לה קשר הדוק לתפקידו, כלומר תוך כדי ביצוע טיפול רפואי. מעבר לחומרה הגלומה במעשים בהם הורשע הנדון, אשר נלמדת מעצם העיון בכתב המתוקן, הרי שיישום המסגרת הנורמטיבית על עניינו מעלה שהוא פעל באופן שממלא אחר חלוות רבות גם יחד אשר מנויות בפקודה שכן במעשיו "נהג בדרך שאינה הולמת רופא מורשה", "הורשע בעבירה פלילית", פעל באופן שפוגע בזכויותיו של החולה והכל במילוי תפקידו כרופא מורשה (ראו חלופות (1), (3), (5) ו-(7) לסעיף 41 לפקודת הרופאים. לפיכך, על פי עמדתנו אין כל מקום להסתפק אך ורק בעונש אותו כבר ריצה הנדון ויש מקום להתראה או למצער נזיפה אשר תשמש גורם מרתיע אשר אולי יהיה בו כדי למנוע הישנות מקרים דומים ותחסוך בנפגעים פוטנציאליים עתידיים. סיום הפרשה ב"רקורד נקי" אינו יכול להלום את עניינו".

65. בתאריך 26/4/22 התקבלה תגובת ב"כ הנקבל לעמדת נפגעת העבירה:-
"הנקבל יטען שוב כי כבר מיצה את הרף הגבוה של הענישה בהתאם לחומרת מעשיו ועל כן אין מקום להוסיף על עונשו. שנית, עמדת המתלוננת

הינה כי יש מקום להתראה או למצער נזיפה. על אף שהנקבל יטען כי הגיע למיצוי עונשו על הרף הגבוה, אינו מתנגד להתראה/נזיפה"

דין והמלצה

66. שמענו את הנקבל בדבריו לועדה וספק בעינינו אם יש בדברים נטילת אחריות על המעשים והאמירות הפוגעניות כלפי המתלוננת שניסתה במבוכתה להפסיקם. הנקבל ניסה לתאר את הסיטואציה כולה כעזרה למתלוננת בפתרון בעיותיה הרפואיות תוך התעלמות מחומרת מעשיו, מניצול מעמדו וסמכותו כרופא כדי להביא את המתלוננת לסיטואציה בה למרות רצונה הנקבל ממשש את גופה החשוף. את המגעים הסביר כחלק מהטיפול האלטרנטיבי בו התמחה. את הכנסת היד לתחתוניה של המתלוננת מעל העצם הסביר כבדיקת אפנדציט כאילו לא נערכה כזו יום קודם במרפאה או בבית החולים. את בדיקת מישוש החזה במרפאה למציאת גרורות, תוך הכנסת יד לחולצה - לא הצליח להסביר. בין אם מדובר בהיתממות ובין אם הנקבל מאמין באמונה שלמה שפעל נכון וטוב - יש בכך כדי להצביע על העדר נטילת אחריות בצד המסוכנות הרבה הנשקפת מהמשך עבודתו.

67. גם ב"כ של הנקבל טען ארוכות לכוונת הפרקליטות בתיקון כתב האישום לעבירות של הטרדה מינית לחלק המילולי של העובדות בלבד, בעוד שכל העובדות האחרות המתוארות הן טיפול לגיטימי. לא מצאנו תימוכין לעמדה זו במסמכים שהוגשו לעיונו, ותמהנו - אם כך - מדוע פורטו כל העובדות המייחסות לנקבל נגיעות בגופה של המתלוננת? היכן בכתב האישום נאמר שמדובר בטיפול רפואי לגיטימי?

68. לא שוכנענו בניסיונם של הנקבל וב"כ לגמד ולשטח את חומרת המעשים לכדי הטרדה מילולית בלבד. אין בדעתנו לתור אחר עמדת הפרקליטות בשינוי הוראת החיקוק בה הואשם הנקבל, או לתת פרשנות כלשהיא להסכמות שהושגו וזאת לאור השלב בו מצוי ההליך הפלילי, טרם שמיעת הטיעונים לעונש ומתן גזר הדין, ולאור בקשת הצדדים לדון בקובלנה במנותק מההליך הפלילי. משכך, בחרנו לבחון את העובדות המתוארות בכתב הקובלנה והן אלה המשמשות בסיס להחלטתנו.

69. מכתב הקובלנה עולה סיטואציה בה המתלוננת, שהגיעה לקליניקה הפרטית של הנקבל כדי למצוא את המקור לסבלה ומזור לכאביה, מוצאת את עצמה שוכבת על שוכבת על מיטת טיפולים, מעורטלת לחלוטין, והנקבל נוגע במקומות מוצנעים בגופה באמתלה שמדובר בטיפול פארה רפואי בו הוא מומחה. תוך כדי שהוא מעסה את שוקיה וירכיה, מכניס יד לתחתוניה ונוגע בחזה שלה. כשניסתה להפסיק, פטר אותה באמירות מזלזלות ופוגעניות.

70. לא קשה לתאר את הבלבול שחשה המתלוננת באותה עת, ובספקותיה לגבי מהות הטיפול הרפואי הניתן לה, ספקות שעלו גם בנו, ולא יושבו עד תום. בצד ספקות אלה קיים גם הספק המובנה שחלחל בה לגבי הבנתה את הסיטואציה. ספק שהורתו בפער שבין הנקבל כרופא המציג חזות מקצועית והתעניינות

במצבה הרפואי לבין המטופלת, עולה חדשה, שהגיעה כשהיא סובלת וכואבת לקליניקה פרטית בעקבות הצעתו לטיפול ללא תמורה. יום קודם לכן המתלוננת זכתה מהנקבל לתשומת לב אישית, דואגת עוטפת ואכפתית, ואין ספק שזו הובילה אותה ליתן אמון מלא בנקבל ובמעשיו. אמון שהחל התערער כשהנקבל החל לגעת במקומות אינטימיים בגופה ודרש ממנה שלא להסתיר את החזה. למזלה התעשתה המתלוננת כשהנקבל הציע לה טיפולים קוסמטיים, שאין להם שום קשר למחלתה, והפסיקה את הטיפול.

71. הנקבל לא הרפה, הציע להסיעה, גם כשסירבה הלך אחריה, נכנס איתה למעלית וחזר על הצעתו. הצעות אלה, ביחד עם ההצעה לקבל טיפול אלטרנטיבי ללא תמורה בקליניקה הפרטית מהוות חריגה מכל סטנדרט התנהגות מקובל שבין רופא לחולה ויש בהן כדי ללמדנו גם על שהתרחש בחדר הטיפולים.

72. גם אם בביקורה הראשון במרפאה נהג הנקבל במתלוננת באופן מקצועי וראוי, שלח אותה למיון והמליץ על עריכת כל הבדיקות הנדרשות, הרי שלמחרת, בביקורה החוזר, החל תהליך אחר לחלוטין שבינו לבין התנהלות מקצועית הנדרשת מרופא אין ולא כלום, תהליך שכלל מגע באברי גוף מוצנעים בעירום, אמירות פוגעניות והטרדה.

73. עיינו בעמדת נפגעת העבירה, אשר אינה מתמצה בשורה התחתונה, אלא בעלבון עמוק ומחאה על עמדת התביעה לאמצעי המשמעת הראוי, אמצעי משמעת שאין בו כדי לבטא את החומרה שבעבירות, שבוצעו כולן בקשר הדוק לתפקידו של הנקבל כרופא, ללא הרתעה וללא רכיב צופה פני עתיד.

74. לזכותו של הנקבל עומדים ארבעה עשורים של עבודתו כרופא מהם בארץ שני עשורים של עבודה כרופא משפחה בקהילה ואלפי מטופלים מרוצים שתודתם והערכתם הונחו בפניו. הנקבל צלח את משבר העלייה ועוסק במקצוע הרפואה מאז עלותו ארצה. זכה בפרס דניאלי והוכרז כרופא המסור של המדינה לשנת 2019 כהוקרה על תרומתו בקהילה.

75. ב"כ הנקבל טען בפניו כי יש משמעות לעובדה שהנקבל הורשע "רק" בעבירה של הטרדה מינית ולא בעבירות של מעשה מגונה, וכי יש ללמוד מעמדת הפרקליטות לעונש על כך שהמקרה אינו חמור. לטעמנו, אין לגזור גזירה שווה לעניין אמצעי המשמעת בהליך זה מעמדת התביעה בהליך הפלילי בכל הנוגע לעונש הראוי שיש לגזור על הנקבל שם, ושאינו חמור ביותר (לפי הסדר הטיעון, הוסכם כי המאשימה תעתור לעונש של מאסר על תנאי ופיצוי למתלוננת בסכום של 30,000 ₪). שהרי לשני ההליכים תכלית שונה.

76. מעשיו של הנקבל, התנהגותו הנוגעת לליבת העיסוק הרפואי, ללא ספק פוגעים ביעודו ובתדמיתו וכבודו של מקצוע הרפואה, יש בהם מעילה באמון הציבור ברופאים ופגיעה באמון המטופלים הפונים במצוקתם ובכאבם לרופאים. במעשיו ניצל הנקבל את האיצטלה המקצועית והפער הקיים בין הסמכות המקצועית הרפואית לחולה הפונה לעזרתו.

77. אנו נמצאים כעת בעיצומו של גל גדול ומאיים של תלונות על הטרדות מיניות של רופאים כלפי מטופלות וכלפי נשות צוות רפואי. לא ניתן להתעלם מהשפעתו של

גל זה על אובדן האמון במערכת הרפואית ועל הפגיעה בכבודם של כלל הרופאים המבצעים את עבודתם במסירות ומתוך תחושת שליחות.

78. מטבע הדברים – ההליכים בדין המשמעותי מופעלים לאחר ההליך הפלילי הכולל חקירה פלילית, אישום והרשעה. התוצאה היא שלעיתים חולפות שנים רבות בין המעשה לבין אמצעי המשמעת הננקטים כלפי הרופא, כשברוב המקרים קיימת התחשבות גם בענישה הפלילית והתוצאה ניכרת בהחלטות שהגישו הצדדים לעיוננו. יצוין כי בחלק מהמקרים שהוגשו לעיוננו, הצטברה תקופת ההתליה לתקופה בה הושעו הנקבלים בפועל כך שמדובר בתקופות ארוכות יותר (למשל האח ראדי קבלאן שהיה מושעה כשנתיים).

79. בהחלטה 16-21 בעניינו של ד"ר חאלד עכריה – לא התקבל הסדר הטיעון שהוצע על ידי ב"כ הקובל והוטלו 8 חודשי התליה בשל מעשה חד פעמי, חמור פחות מעניינו, של הטרדה מינית ועבירות נוספות, תוך התחשבות באמצעי משמעת חמורים אחרים שננקטו כנגד הנקבל בביה"ד למשמעת של עובדי המדינה.

80. בע"א 77/88 גדעון צימרמן נ' שרת הבריאות ואח', נאמר (פסקה 17):
השיקולים שיש לקחתם בחשבון בהליכי משמעת הם אלה: - שיקוליו האישיים של האדם שנמצא אשם בהליכי המשמעת, השיקולים הציבוריים הכרוכים בסכנה שהאחראי ממשיך להוות". ובהמשך: - "כללי המשפט- בין הפלילי, בין האזרחי, בין המשמעת ובין הציבורי – נועדו להבטיח כי הרופא נקט בכל האמצעים הסבירים כדי לקיים את האמון שניתן בו. עלינו לשמור על סטנדרט גבוה של התנהגות רפואית. אחד האמצעים לכך – אם כי, כמובן, לא היחיד – הוא האמצעי ה"עונשי" בין הענישה הפלילית ובין הענישה המשמעתית".

81. לאור כל האמור לעיל אנו סבורים שאין לקבל את עמדת ב"כ הצדדים לעניין אמצעי המשמעת ולהסתפק בתקופת ההתליה. מעשהו של הנקבל חמור ופוגעני ובוצע תוך ניצול אמון בלתי מסויג שנתנה בו המתלוננת כרופא. אין מדובר בחולשה של רגע, או בנגיעה חד פעמית אלא בתהליך מתמשך בו הנקבל "העביר" את הטיפול מקופת החולים לקליניקה הפרטית שלו באמתלה של טיפול אלטרנטיבי כשהוא מקרין סמכות מקצועית. הנקבל שמע את מצוקתה של המתלוננת ודחה אותה באופן מזלזל, תוך שהוא ממשיך לגעת במקומות אינטימיים בגופה.

82. בנסיבות אלה אנו ממליצים להטיל על הנקבל עונש של התלית רישיון לתקופה של 18 חודשים, מהם תנוכה תקופת ההתליה בפועל.

<hr/> <p>עו"ד זמירה גולדנר</p> <p>נציגת היועץ המשפטי</p>	<hr/> <p>ד"ר חן סלע – חבר ועדה</p> <p>נציג הסתדרות הרפואית</p>	<hr/> <p>ד"ר אילן וסרמן, יו"ר</p> <p>נציג המנהל הכללי לממשלה</p>
--	--	--